

Birajte - usiljeni smiješak ili surova iskrenost!

Najviše me umaraju neiskreni i hipokritski međuljudski odnosi. Kao vjerojatno i većinu vas. A opet, s druge strane, neprestano se, htjela, ne htjela, nalazim do grla u mnogima od njih. Opet, kao vjerojatno većina vas. Naporno usiljeno smješkanje i kurtoazne fraze nikako ne možemo izbjeći na dnevnoj bazi, posebno kada je riječ o poslovnim odnosima

Uvijek se divim ljudima koji su u poslovnim (ali i privatnim) odnosima hladnokrvni i proračunati „diplomati“ – znaju šutjeti kada treba, laskati kada treba, dati savršeno povjerljiv ton svojim riječima, nasmiješiti se u pravi tren, ohrabrujuće vas potapšati po ramenu baš u idealnom momentu ili perfektno tempirati neku lakonsku šalu... Doista me fasciniraju takvi talenti, takve komunikacijske vještine koje bi čovjeka spasile vjerojatno i u doba spletkarenja zloglasne obitelji Borgia, u renesansnoj Italiji. Zašto sam spomenula Borgije? Pa zato jer suvremeni poslovni svijet u zemlji maloj poput Hrvatske i gradu malom poput Zagreba vrvi raznoraznim sitnijim ili većim spletkama. Pritom, dakako, ne mislim na zakonom zabranjena djela kakvima su pribjegavali Borgije – trovanja, izgnanstva, čedomorstva..., već mi paralela služi kako bih dočarala manipulativne, hipokritske i lažne odnose koji se razvijaju u domaćoj poslovnoj bari, u kojoj gotovo svaka žaba svaku poznaje barem po pričama, neovisno o profesiji. Za poslovno preživljavanje u takvoj atmosferi, trebate biti baš pravi „diplomat“.

Znate li plivati u spletkama?

Čovjek još nekako iščisti i raščisti privatne zavrzlake, otkanta ljude koji mu osobno ne odgovaraju, koji ga umaraju, koji su ga povrijedili, uvrijedili... Uostalom, tko bi, tko je pri zdravoj pameti, svoje tako vrijedno slobodno vrijeme poklanjao ljudima koji mu ne pašu? No u poslu postoji forma – najčešće ne možemo birati kolege, nadređene, podređene, poslovne poznanike... U poslovnom smo okruženju, unutar vlastite profesije, prisiljeni, u okviru vlastitoga profesionalnoga miljea, neprestano nalijetati na iste njuške koje nam idu dozlaboga na živce. Sigurno vam ovaj osjećaj nije nimalo stran. Poslovni mikrokozmos (bez obzira je li riječ o medijskoj redakciji, tvrtki, uredu, zbornici, ordinaciji, ministarstvu ili tek sretanju kolega na događanjima, press konferencijama, domjencima...), ima svoje zakonitosti u kojima treba znati plivati baš kao u spletkama kakvog kraljevskoga dvora. Ili obitelji Borgia.

Ogovaranja kolega, zabijanje noževa u leđa, klanovi ovi, klanovi oni ili nekolegijalnost, sa svime se time većina ljudi susreće u svojoj radnoj okolini svakoga dana. Ima onih „kamenih“ koje poslovna hipokrizija i usiljena uljudnost na dnevnoj bazi baš nimalo ne izbacuju iz takta; ima onih senzibilnih koji kod kuće rone suze nakon radnog dana, a ima i onih blaženih koji sjajno plivaju u takvim odnosima, zahvaljujući diplomatskom daru i urođenoj ležernosti... Nekoć sam, kao fino odgojeno dijete, bila uljudna prema kolegama, nadređenima, podređenima... Smješkala se, trudila se, pomagala... I onda sam počela dobivati „šamare“, jer eto živimo u društvu koje osobito ne cijeni finoću. Zanimljivo, istodobno, kolege koji su bili drski, hiroviti, bezobrazni i beskrupulozni (ali ne nužno talentiraniji ili kompetentniji), nisu dobivali „šamare“ – dapače, gledalo ih se vrlo blagonaklono.

Istina oslobađa, čak i kada nije dobrodošla

Tijekom (sada već relativno duge) vlastite medijske karijere, na teži sam način naučila baš sve o zakonima taštine, jala, drskosti, licemjerja i lažne lisičje usiljenosti koje vladaju medijskim poslovnim miljeom (ali i drugima profesijama, naravno). U početku me sve šokiralo, čudilo pa i boljelo. Istina, nisam se previše izjedala zbog poslovnih „nepravdi“ učinjenih meni ili kolegama (hvala bogu na relativno ležernom karakteru), ali sam uvijek, na vlastitu štetu, imala tendenciju ljudima oko sebe reći istinu u lice. A istinu nije uvijek pametno reći. Pogotovo ne u poslu. Daleko su korisniji talenti, kao što sami znate – ulizivanje, laskanje, smješkanje, tepanje i svekoliko poslovno kenjkanje... Rijetki su ljudi otporni na dobro upakiranu lasku i ulizivačinu pa ako nešto želite, bilo od nadređenog, podređenog, kolege, partnera, pa čak i klijenta, najčešće znate što vam je činiti – uz kakvu takvu poslovnu kompetenciju i iskustvo, izmiješajte sladunjavost, plitki humor i laskanje. Ne kažem da prolazi uvijek jer, bogu hvala, ima još profesionalaca koji vole decidiran, otvoren, profesionalan poslovni razgovor bez uvijanja.

Imam tu sreću da moje svakodnevno radno okruženje čine ljudi koji ne gaze preko

leševa s osmijehom i ružom u zubima, već su doista ugodnog karaktera i visokog stupnja kolegijalnosti. Ali imam i tu nesreću (uvjetno rečeno nesreću jer doista volim svoj posao), da vrlo često moram odlaziti na razno razna događanja na kojima susrećem kolege iz drugih medijskih redakcija, konkurentskih medija, bivše šefove, kolege iz struke... Neki od njih doista su srdačni i topli, mogla bih ih čak nazvati dobrim i dragim poznanicima, neki su mi čak i bliski prijatelji, ali većina, ruku na srce, tek su osobe koje sa mnom nemaju ama baš ništa zajedničkoga osim iste/slične profesije. Situacije na takvim domjencima/press konferencijama/događanjima nevjerojatno su komične i najbolje je kada ih gledate s distance. Ljudi koji se inače međusobno surovo ogovaraju, pa čak i mrze, odjednom se cmaču i grle, uz cičave povike oduševljenja - „Joooj, di si, maco, kak' si mi danas zgodna! Pa kaj ima kod tebe?“ - držeći istovremeno figu u džepu. Najbolje su situacije kada netko od kolega napusti kružok pa ga onda ostatak ekipe odmah po kratkom postupku udari ogovarati, tek što je izašao. Ponekad sve to ostaje samo na nekoliko ružnih ili ciničnih komentara (oni lukaviji sve upakiraju u dvosmislenu doskočicu), ali, i sami znate, nerijetko takve stvari mogu imati i ozbiljne poslovne reperkusije.

Držim se vrlo jednostavnih pravila - šuti i radi i pusti da tvoj rad govori umjesto tebe. Ne smješkam se nikome koga ne cijenim jer mislim da je to nepravedno. Ne ulizujem se nikome jer mene samu vrijeđa kada se od mene nešto pokušava dobiti laskom. I uvijek, ali baš uvijek, svakome dajem ono što on daje meni - recipročnost je u poslu vrlo važna jer kako kaže dobra stara poslovice - „What goes around, comes around!“.